

EEN VERMORZELD EN VERNEDERD HART WIJST GIJ NIET AF VERZOENINGSVIERING IN DE VEERTIGDAGENTIJD

Tijdens de veertigdagentijd is de aankleding van de liturgische ruimte sober. Men kan voor deze viering eventueel een klein bloemstuk plaatsen bij de doopvont. Verder vraagt deze viering om eenvoud en verstillig. Vooraf klinkt er eventueel zachte orgelmuziek die uitloopt op een kort moment van stilte, wanneer de voorganger en de andere aanwezige priesters hun plaats innemen.

Men voorziet best een volgblaadje voor de aanwezigen, met daarop de liederen, de tekst van de psalmen en enkele bezinningsteksten voor tijdens de stille tijd.

Kruisteken en openingswoord

V. Aan het begin van de veertigdagentijd klonk Gods oproep:

‘Bekeert u en gelooft in de Blijde Boodschap’.

Vandaag brengt Gods liefde ons weer bijeen
om de barmhartigheid te verkrijgen die wij nodig hebben.

Zijn kracht zal genezen en herstellen
wat door onze zwakheid werd verwond.

Laten wij bidden om Gods barmhartigheid.

Psalm 51

De psalm kan door twee groepen afwisselend gezongen worden, of afwisselend tussen cantor en gemeenschap, eventueel op deze psalmtoon:

Antifoon: Een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.

God, ontferm U over mij in uw barmhartigheid,
delg mijn zondigheid in uw erbarmen.

Was mijn schuld volkomen van mij af,
reinig mij van al mijn zonden.

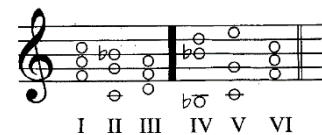
Ik erken dat ik misdreven heb,
altijd heb ik mijn vergrijp voor ogen.

Jegens U alleen heb ik gezondigd,
wat U tegenstaat heb ik gedaan.

Dus zijt Gij rechtvaardig in uw oordeel,
is het vonnis dat Gij velt gegrond.

Ach, met schuld belast werd ik geboren,
schuldig was ik toen mijn moeder mij ontving.

Maar Gij hebt behagen in oprechtheid,
Gij hebt mij geleerd in eigen hart te zien.

Sprenkel mij met hysop dat ik rein word,
was mij dat ik witter word dan sneeuw.

Maak mij weer ontvankelijk voor blijde klanken,
geef mijn gekastijde lichaam nieuwe levensmoed.

Wend uw ogen af van mijn gebreken,
scheld mij al mijn schulden kwijt.

Schep in mij een zuiver hart, mijn God,
geef mij weer een vastberaden geest.

Wil mij niet verstoten van uw aanschijn,
neem uw heilige Geest niet van mij weg.

Geef mij weer de weelde van uw zegen,
maak mij sterk in edelhoedigheid.

Dan zal ik de dwalenden uw wegen leren,
alle schuldigen terugvoeren tot U.

Houd mij ver van bloedschuld, God mijn redder,
dan bezingt mijn tong uw wijs beleid.

Heer, maak Gij mijn lippen los,
dat mijn mond uw lof kan zingen.

In geschenken hebt Gij geen behagen,
wat ik U ook bied, Gij wilt het niet.

Wat ik offer, God, is mijn boetvaardigheid,
een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.

Eer aan de Vader en de Zoon
en de heilige Geest;

zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen

Antifoon: Een vermorzeld en vernederd hart wijst Gij niet af.

Schriftlezing: 1 Joh 1, 5-10; 2, 1-2

Belijden we onze zonden, dan zal Hij, die trouw en rechtvaardig is, ons onze zonden vergeven en ons reinigen van al het onrecht dat wij bedrijven.

Uit de eerste brief van de heilige apostel Johannes

- 5 Dit is wat wij Christus hebben horen verkondigen en wat we u verkondigen:
God is licht, er is in Hem geen spoor van duisternis.
- 6 Als we zeggen dat we met Hem verbonden zijn
terwijl we onze weg in het duister gaan,
liegen we en leven we niet volgens de waarheid.
- 7 Maar gaan we onze weg in het licht, zoals Hijzelf in het licht is,
dan zijn we met elkaar verbonden
en reinigt het bloed van Jezus, zijn Zoon, ons van alle zonde.
- 8 Als we zeggen dat we de zonde niet kennen,
misleiden we onszelf en is de waarheid niet in ons.
- 9 Belijden we onze zonden, dan zal Hij, die trouw en rechtvaardig is,
ons onze zonden vergeven en ons reinigen van al het onrecht dat wij bedrijven.
- 10 Als we zeggen dat we nooit gezondigd hebben,
maken we Hem tot een leugenaar en is zijn woord niet in ons.
- 1 Kinderen, ik schrijf u dit opdat u niet zondigt.
Maar mocht een van u zondigen,
dan hebben wij een pleitbezorger bij de Vader:
Jezus Christus, de rechtvaardige.
- 2 Hij is het die verzoening brengt voor onze zonden,
en niet alleen voor die van ons,
maar voor de zonden van de hele wereld.

Woord van de Heer.

Acclamatie voor het evangelie: ZJ 3c

De acclamatie wordt afwisselend gezongen door een cantor en de geloofsgemeenschap.

Barmhartig de Heer en genadig. – *Barmhartige Heer, genadige God.*
Lankmoedig en rijk aan ontferming. – *Barmhartige Heer, genadige God.*

Evangelie: Lc 18, 9-14

Hij sloeg zich berouwvol op de borst en zei: "God, wees mij zondaar genadig".

Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Lucas

- 9 Met het oog op degenen die zichzelf rechtvaardig vinden en anderen minachten,
vertelde Jezus de volgende gelijkenis.
- 10 'Twee mensen gingen naar de tempel om te bidden,
de een was een farizeeër en de ander een tollenaar.

- 11 De farizeeër stond daar rechtop en bad bij zichzelf:
“God, ik dank U dat ik niet ben als de andere mensen,
die roofzuchtig of onrechtvaardig of overspelig zijn,
en dat ik ook niet ben als die tollenaar.
- 12 Ik vast tweemaal per week en draag een tiende van al mijn inkomsten af.”
- 13 De tollenaar echter bleef op een afstand staan
en durfde niet eens zijn blik naar de hemel te richten.
In plaats daarvan sloeg hij zich berouwvol op de borst en zei:
“God, wees mij zondaar genadig.”
- 14 Ik zeg jullie,
hij ging naar huis als iemand die rechtvaardig is in de ogen van God,
maar die ander niet.
Want wie zichzelf verhoogt zal worden vernederd,
en wie zichzelf vernedert zal worden verhoogd.’
- Woord van de Heer.

Overweging bij de Schriftlezingen

Litanie

De aanroepingen worden voorgelezen door een lector. De geloofsgemeenschap beantwoordt elke bede met een gezongen refrein (bijvoorbeeld ZJ 27f).

V. God is genadig.

In zijn oneindige barmhartigheid ziet Hij naar ons om.
Als wij ons tot Hem keren,
vergeeft Hij onze zonden.
Bidden wij vol vertrouwen
dat Hij naar ons luistert
en ons nabij wil zijn.

L. Omwille van mijn hoogmoed:

***Acclamatie: Geef mij een ander hart, mijn God,
maak mij nieuw, maak mij standvastig.***

L. Omwille van mijn onachtzaamheid en mijn harde woorden: ***(acclamatie)***

Omwille van de afstand en de kilte tussen mijzelf en de ander: ***(acclamatie)***

Omdat Gij de broosheid van een mensenhart kent: ***(acclamatie)***

Omdat Gij rechtvaardig zijt in uw oordeel: ***(acclamatie)***

Omdat Gij een vermorzeld en vernederd hart niet afwijst: ***(acclamatie)***

Omdat Gij ons, zondaars, genadig zijt: ***(acclamatie)***

Opdat ik mijn sterkte en zwakte leer inzien: ***(acclamatie)***

Opdat ik erken dat ik U nodig heb: (*acclamatie*)

Opdat ik herstel wat ik anderen tekortdoe: (*acclamatie*)

Onzevader

V. Onze Heer Jezus heeft ons geleerd om te bidden om Gods vergeving.

Laten wij dan, met zijn woorden, vragen

dat God onze zonden wil vergeven.

Onze Vader ...

Moment van persoonlijke belijdenis en verzoening

Gedurende deze tijd kunnen de aanwezigen zich voorbereiden op de persoonlijke belijdenis en het ontvangen van de absolutie. Enkele citaten en gedachten op het volgblaadje kunnen hen daarbij op weg zetten. Tijdens dit moment kan instrumentale muziek klinken, of kan men enkele Taizé-refreinen of andere liederen zingen. Belangrijk is dat noch muziek, noch liederen op de voorgrond treden.

Een paar voorbeelden van teksten (die aangevuld kunnen worden met citaten van de patroonheilige van de parochie, een tekst van iemand die ter plaatse in het bijzonder vereerd wordt, een hedendaags getuigenis, een bewerkte psalm, een eenvoudig gebed ...).

Gods goedheid grijpt dieper en verder in dan wat ik geneigd ben als het meest intieme en verborgene voor mij te houden. Juist dan, als ik Hem zover toelaat, kan ik gered worden. De nieuwe eenheid onder mensen en de ware wereldvrede vinden hun eerste steen in het gebroken hart, het mijne om te beginnen. (Benoît Standaert)

Zalig de mens die zijn zwakheid kent: in zijn verlorenheid zal hij uit het diepst van zijn hart roepen, en een vernederd, vermorzeld hart zal God onmogelijk kunnen misprijzen. (Isaak de Syriër, † ca. 700)

Wees een wachter bij de deur van je hart en laat geen gedachten binnen zonder ze te ondervragen. Ondervraag elk van je gedachten en zeg ertegen: 'Hoor je bij ons of hoor je bij onze vijanden? En als hij tot het huis behoort, zal hij je met vrede vervullen. Maar als hij tot de vijand behoort, zal hij je door woede in verwarring brengen of door een begeerte onrustig maken. (Evagrius, † 399, brief II,)

Niets van wat een berouwvolle zondaar aan Gods barmhartigheid voorlegt, kan uitgesloten worden van zijn vergeving. Vergeving is het meest zichtbare teken van de liefde van de Vader. Er is geen bladzijde van het Evangelie waar dit gebod om lief te hebben, tot en met vergeven toe, niet aanwezig is. Bekleed met barmhartigheid, zelfs al blijft de broosheid van de zonde, zullen we bedekt worden met liefde die ons toelaat om verder te kijken en anders te leven. (Paus Franciscus, Misericordia et misera)

Tijdens deze tijd van stilte en gebed kunnen de aanwezigen het sacrament van boete en verzoening ontvangen. Eventueel kan men na het verzoeningsgesprek een kaarsje aansteken bij het kruisbeeld.

Na afloop van de verzoeningsgesprekken nodigt de voorganger de gelovigen uit om op te staan. Hij besprenkelt hen met doopwater. Men kan ook naar de doopvont gaan en het kruisteken maken met doopwater.

*Daarna zingt de gemeenschap haar dankbaarheid en vreugde uit in een danklied of een psalm.
Bijvoorbeeld:*

Danklied: De Heer heeft mij gezien (ZJ 559, twee strofen)
of Laten wij met vreugde (ZJ 765)

of **Psalm:** Ps 34, 2. 9. 17-18. 19-20

Ook deze psalm kan door twee groepen afwisselend gezongen worden, of afwisselend tussen cantor en gemeenschap.

Antifoon: *De Heer heeft mij gered uit al wat ik vreesde.*

De Heer zal ik prijzen iedere dag,
zijn lof ligt mij steeds op de lippen.

Mijn geest is fier op de gunst van de Heer,
laat elk die het hoort zich verheugen.

Verheerlijkt de Heer tezamen met mij
en laat ons eendrachtig zijn naam vereren.

Ik ging tot de Heer en Hij heeft mij verhoord,
Hij heeft mij gered uit al wat ik vreesde.

Ziet naar Hem op, dan straalt uw gelaat
en zult ge niet blozen van schaamte.

Die roepen in nood, naar hen luistert de Heer
en redt hen uit hun ellende.

De engel van God legt een schans om hen heen,
om elk die God vrees te beschermen.

Proeft en merkt op hoe mild de Heer is,
gelukkig de mens die zijn heil zoekt bij Hem.

Naar vromen die roepen, luistert de Heer
en redt hen uit iedere nood.

De Heer is nabij voor rouwmoedige harten,
Hij helpt wie zijn schuld erkent.

De Heer redt het leven van wie Hem dient,
al wie tot Hem vlucht, heeft geen straf te duchten.

Eer aan de Vader en de Zoon
en de heilige Geest;

zoals het was in het begin en nu en altijd
en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

Antifoon: *De Heer heeft mij gered uit al wat ik vreesde.*

Slotgebed

V. Goede Vader,

Gij hebt ons niet alleen gelaten met onze eigen zwakheid.

Gij hebt U in uw barmhartigheid
over ons ontfermd.

Gij hebt ons een zuiver hart gegeven
en ons gereinigd van al onze zonden.

Daarom willen wij U danken,
door Christus, onze Heer.

Zending en zegen

V. Moge de Heer uw hart blijvend vervullen,
met de liefde van God,
met de standvastigheid van Christus
en met de vreugde van de Heilige Geest.

Moge Hij u zegenen
en behoedzaam zijn hand over uw leven houden:
+ Vader, Zoon en Heilige Geest.